

Brüssel, 27. mai 2021
(OR. en)

9215/21

BETREG 12
COMPET 433

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	27. mai 2021
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8177/21
Teema:	Järeldused andmetehnoloogiate kohta, et edendada paremat õigusloomet (<i>muu kui seadusandlik tegevus</i>)

Delegatsioonidele edastatakse lisas järeldused andmetehnoloogiate kohta, et edendada paremat õigusloomet (muu kui seadusandlik tegevus), mille nõukogu (konkurentsivõime) võttis vastu oma 27. mai 2021. aasta istungil.

**NÕUKOGU JÄRELDUSED ANDMETEHTNOLOOGIATE KOHTA, ET EDENDADA
PAREMAT ÕIGUSLOOMET****EUROOPA LIIDU NÕUKOGU**

1. **TÕDEB**, et COVID-19 pandeemia mõjust taastumine on ELi ees seisev majanduslik ja sotsiaalne väljakutse, ning **KORDAB**, et sellele probleemile reageerimiseks peab ELi õigusraamistik olema võimalikult konkurentsivõimeline, tulemuslik, tõhus, sidus, prognoositav, innovatsioonisõbralik, tulevikukindel, jätkusuutlik ja vastupidav¹;
2. **TUNNISTAB**, et parem õigusloome peab olema päevakorras tähtsal kohal ning olema üks osa üldisest ja kõikehõlmavast lähenemisviisist, et toetada majanduskasvu, konkurentsivõimet ja sotsiaalset heaolu ning muu hulgas ka liidu rohe- ja digipööret ning ühtse turu sujuvat toimimist;
3. **KORDAB**, et parem õigusloome on kestliku ja kaasava majanduskasvu üks peamisi tõukejõude, tugevdab konkurentsivõimet ja innovatsiooni, võimaldab digiteerimist ja töökohtade loomist ning suurendab läbipaistvust ja üldsuse toetust ELi õigusaktidele; **VIITAB** sellega seoses nõukogu järeldustele, mis võeti vastu 2014. aasta detsembris², 2016. aasta mais³, 2018. aasta novembris⁴, 2019. aasta novembris⁵ ning 2020. aasta veebruaris ja novembris⁶; **TULETAB MEELDE** Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühist vastutust kvaliteetsete liidu õigusaktide koostamise eest, nagu need kolm institutsiooni on tunnistanud institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁷;

¹ 13026/20

² 16000/14

³ 95/80/16

⁴ 14137/18

⁵ 14656/19

⁶ 6232/20 and 13026/20

⁷ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (põhjendus 2).

4. **TÕDEB**, et EL ja selle liikmesriigid seisavad silmitsi pidevate ja mõnikord murranguliste keskkonnanalaste, tehnoloogiliste ja ühiskondlike muutustega ning et ELi õigusaktid ja tugimenetlused peavad olema võimelised nende muutustega kohanema ja olema valmis uuteks väljakutseteks;
5. **TOONITAB**, et andmetehnoloogiad võivad aidata koostada tulemuslikumaid, tõhusamaid, vähem aeganõudvaid ja usaldusväärsemaid mõjuhinnanguid, hinnanguid ja prognoose, mis läbi toetatakse kvaliteetsete, kohandatavate ja vähem koormavate õigusaktide väljatöötamist;
6. **MÄRGIB ÄRA** komisjoni 2019. aasta aprilli teatise „Parem õigusloome: kokkuvõtete tegemine ja pingutuste jätkamine“,⁸ milles märgitakse, et „parema õigusloome vahendeid kasutatakse pidevalt muutuv maailmas, kus poliitilised probleemid ja prioriteedid pidevalt arenevad. (...) Aina keerulisemaks muutuv maailmas on üha olulisem mõista õigusaktide valdkonnaülest mõju ja teha kindlaks sünergiavõimalused, et välja töötada ja rakendada asjakohaseid poliitilisi lahendusi kogu poliitikatsükli vältel, alates hindamisest kuni rakendamiseni“⁹; ning **VÕTAB TEADMISEKS** komisjoni 2018. aasta aprilli teatise „Tehisintellekt Euroopa huvides“,¹⁰ 2020. aasta veebruari teatise „Euroopa andmestrateegia“,¹¹ 2020. aasta veebruari tehisintellekti käsitleva valge raamatu,¹² nõukogu 2020. aasta juuni järeldused „Euroopa digituleviku kujundamine“¹³ ning 2021. aasta aprilli ettepaneku määruse kohta, millega kehtestatakse tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud eeskirjad (tehisintellekti määrus)¹⁴;

⁸ 8648/19 + ADD 1

⁹ Lehekülg 4, esimene lõik.

¹⁰ 8507/18 + ADD 1

¹¹ 6250/20

¹² 6266/20

¹³ 8711/20

¹⁴ ST 8115/21 + ADD 1–5.

Tulevikukindlad ja vastupidavad õigusaktid

7. **TOETAB** komisjoni jätkuvat pühendumust töötada kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega välja tulemuslikud, tõhusad, tulevikukindlad ja tehnoloogianeutraalsed õigusaktid, mille eesmärk on edendada ELi majanduse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet, sotsiaalset heaolu ja ühtse turu toimimist, tugevdada ELi juhtpositsiooni rohe- ja digipöördes ning austada Euroopa Liidu väärtusi ja tulevaste põlvkondade arenguvõimet;
8. **KUTSUB** komisjoni **ÜLES** suurendama oma jõupingutusi, et kaasata avalikkus ja sidusrühmad, eelkõige mikroettevõtjad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, otsustusprotsessi põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele“ kohaldamisel, tagamaks, et ELi õigusaktid on selged, tekitavad kavandatud tulu ega tekita tarbetut koormust, olles samas ka tulevikukindlad ja innovatsioonisõbralikud; **MÄRGIB**, et sidusrühmade panuse kogumisel ja analüüsimisel võivad abiks olla digitaalsed vahendid;

Tõenditepõhine otsustamine

9. **TOONITAB**, et töökindel ja tõenditepõhine otsustusprotsess on kujunemisejärgus tehnoloogiate potentsiaali ja riskide prognoosimise ning kliimamuutustele reageerimise põhioõue;
10. **MÄRGIB**, et on vaja usaldusväärseid ja kvaliteetseid andmeid, mida komisjon kogub aja jooksul koostöös liikmesriikidega, et teostada ELi tasandil mõjuhindanguid, hindamisi ja prognoosimist; **KUTSUB** komisjoni **ÜLES** parandama oma võimet korrapäraselt ajakohastada ja maksimeerida olemasolevate andmete avatust ja (taas)kasutamist usaldusväärse ja tõenditepõhise otsustusprotsessi jaoks;

Paremat õigusloomet toetavad andmetehnoloogiad

11. **KUTSUB** komisjoni ja liikmesriike **ÜLES** kasutama õigusloomeprotsessi toetamiseks andmetehnoloogiaid, eelkõige seoses mõjuhinnangute kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektidega, jõustamise ja nõuete täitmisega, koormuse vähendamise potentsiaali kindlakstegemisega uutes ja kehtivates ELi õigusaktides ning tehnoloogiliselt neutraalsemate, sihipärasemate, tulevikukindlamate ja kvaliteetsemate õigusaktide koostamise toetamisega;
12. **TUNNISTAB**, et andmetehnoloogiad võivad aidata parandada riskihindamist¹⁵ ja muuta reguleerimist nii, et see vastab paremini kiiresti muutuvale maailmale ning et selle käigus võetakse paremini arvesse kodanike, haldusasutuste ja ettevõtjate vajadusi, arusaamu ja ootusi;
13. **KUTSUB** komisjoni ja liikmesriike **ÜLES** püüdlema andmetehnoloogiate, näiteks tehisintellekti kasutamisel ELi väärtustel ja põhiõigustel põhineva inimkeskse lähenemisviisi poole, et tagada võimalikult suurel määral kvaliteetsete andmeallikate ja meetodite kasutamine; sõnastama ja jõustama eetikastandardeid, austades nõuetekohaselt aluspõhimõtteid, tagades kodanike turvalisuse ja vastates nende õiguspärasele ootustele; ning haldama andmekaitse, eraelu puutumatuse ja isikupuutumatusega seotud riske, et tagada mittediskrimineerimine ja inimväärikus;
14. **TOONITAB**, kui oluline on andmetehnoloogiate rakendamisel tehtav koostöö ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, et parandada ELi poliitikatsüklit, sealhulgas rakendusetappi, aidates kaasa Euroopa Liidu jõupingutustele saavutada andmepõhises majanduses maailmas juhtpositsioon;

¹⁵ Parema õigusloome vahendid, vahend 15.

15. **KUTSUB ÜLES** looma ühiseid Euroopa andmeruume, nagu on osutatud komisjoni 2020. aasta veebruari teatises „Euroopa andmestrategie“,¹⁶ mis peaksid olema lihtsad ja tuginema koostalitlusvõimelistele vahenditele, et tagada kiire ja tõhus kasutuselevõtt, võimaldades (võimaluse korral ja kui see on asjakohane) ühendada ja jagada andmeid liikmesriikide vahel, et parandada parema õigusloome vahendite kasutamist, tagades samal ajal kindla turvalisuse ja töökindla andmekaitse kooskõlas ELi õigusega;
16. **TOONITAB**, et avaliku sektori valduses olevad andmed peaksid olema avalikult kättesaadavad alati, kui see on võimalik ja asjakohane, et edendada läbipaistvust ja andmete taaskasutamist kooskõlas avatud andmete direktiivi¹⁷ ja isikuandmete kaitse üldmäärusega¹⁸, eelkõige selleks, et parandada mõjuhinnanguid, hindamisi ja prognoosimist ELi tasandil;
17. **KUTSUB ÜLES** tegema ühiseid jõupingutusi, et suurendada Euroopa vastupanuvõimet ja töötada välja paremaid poliitikaid ning tulevikukindlam, innovatsioonisõbralikum, prognoositavam, järjepidevam ja tõhusam õigusraamistik, mis suudab saavutada konkreetseid tulemusi, eelkõige COVID-19 järgse majandusliku ja sotsiaalse taastumise kontekstis;
18. **KUTSUB** komisjoni **ÜLES** lisama andmetehnoloogiate kasutamise parema õigusloome vahendite hulka, et toetada õigusloome etappe, alates mõjuhinnangutest kuni tegevusteni, mida viiakse läbi õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames;
19. **KUTSUB** komisjoni ja liikmesriike **ÜLES** ELi tasandil kokku tulema, et kaaluda, kuidas edendada andmetehnoloogiate kasutamist, et toetada andmepõhiseid, vaikimisi digitaalseid ja kvaliteetseid õigusakte, võttes nõuetekohaselt arvesse üldist parema õigusloome raamistikku.

¹⁶ 6250/20

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus).